

Warszawa, 15 kwietnia 2026 r.

Przewodniczący
Klubu Parlamentarnego
Centrum

RPW/13263/2026 – 1P

EZD RP KS
(GMS – WSU)
Data rejestracji: 2026–04–16
Data wpływu: 2026–04–16

Pan

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu RP niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy

o zmianie ustawy – Prawo przedsiębiorców oraz ustawy o podatku od towarów i usług

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniam
Pana Posła Sławomira Ćwika.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPZ-III.000.100.0026

Data wpływu 15.04.2026

PRZEWODNICZĄCY
KLUBU PARLAMENTARNEGO
CENTRUM

Miroslaw Suchon

USTAWA

z dnia..... 2026 r.

o zmianie ustawy – Prawo przedsiębiorców oraz Ustawy o podatku od towarów i usług

Art. 1. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.) w art. 19 w pkt 2 wyrazy "15 000 zł" zastępuje się wyrazami "25 000 zł".

Art. 2. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2025 r. poz. 775, z późn. zm.) art. 108a ust. 1a wyrazy „kwotę 15 000 zł” zastępuje się wyrazami „kwotę, o której mowa w art. 19 Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców”.

Art. 3. Do płatności dokonywanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, wynikających z transakcji zawartych przed dniem jej wejścia w życie, stosuje się art. 19 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

Uzasadnienie

Limit płatności gotówkowych w obrocie profesjonalnym stanowi jeden z fundamentalnych i najbardziej ingerujących w swobodę działalności gospodarczej instrumentów regulacji relacji kontraktowych. Z perspektywy makroekonomicznej oraz prawnofinansowej, mechanizm ten ma na celu z jednej strony ograniczenie zjawiska tak zwanej szarej strefy, uszczelnienie systemu podatkowego oraz zapobieganie praniu pieniędzy, z drugiej zaś wymusza na uczestnikach rynku ponoszenie określonych kosztów transakcyjnych związanych z obsługą rachunków bankowych i systemów płatniczych. W polskim porządku prawnym bazową normę w tym zakresie ustanawia artykuł 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 roku – Prawo przedsiębiorców. Przepis ten określa maksymalną wartość transakcji w ujęciu jednorazowym, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności częściowych lub ratalnych, w ramach której dopuszczalne jest regulowanie zobowiązań w formie gotówkowej między podmiotami posiadającymi status przedsiębiorcy.

Od momentu wejścia w życie ustawy Prawo przedsiębiorców, która stanowiła trzon tak zwanej Konstytucji Biznesu mającej na celu liberalizację i uproszczenie zasad prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce, kwota graniczna została ustalona i zamrożona na poziomie 15 000 złotych. Decyzja o skwantyfikowaniu tego limitu na wskazanym poziomie była pochodną ówczesnych realiów gospodarczych oraz wartości koszyka dóbr inwestycyjnych i zaopatrzeniowych typowych dla sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Należy jednak z całą stanowczością podkreślić, że od 2018 roku otoczenie makroekonomiczne uległo radykalnym, bezprecedensowym w najnowszej historii gospodarczej Polski przeobrażeniom. Biorąc pod uwagę skumulowaną inflację wywołaną szeregiem nakładających się na siebie globalnych szoków podażowych, w tym przerwaniem łańcuchów dostaw w wyniku pandemii wirusa SARS-CoV-2, a następnie drastycznym kryzysem energetycznym i surowcowym zdeterminowanym zbrojną agresją na terytorium Ukrainy, realna siła nabywcza limitu 15 000 złotych uległa drastycznej erozji.

Spadek siły nabywczej pieniądza fiducjarnego doprowadził do powstania zjawiska, które w doktrynie prawa finansowego można określić mianem pełzającego rygoryzmu prawnego. Zjawisko to polega na tym, że transakcje, które w 2018 roku miały charakter rutynowy, drobny i z perspektywy ryzyka podatkowego nieistotny, a tym samym w pełni uzasadniały posługiwanie się gotówką, obecnie, wyłącznie z powodu nominalnego wzrostu cen towarów i usług (a nie wzrostu ich realnej wartości

ekonomicznej), podlegają obligatoryjnemu, wysoce sformalizowanemu i obwarowanemu sankcjami obrotowi bezgotówkowemu. Oznacza to ciche, legislacyjnie niezamierzone zaostrzenie prawa gospodarczego wbrew pierwotnym intencjom ustrojodawcy. Sytuacja ta pogarsza płynność finansową najmniejszych podmiotów gospodarczych, zwiększa koszty transakcyjne w postaci prowizji bankowych oraz opłat za dzierżawę i obsługę terminali płatniczych, a także naraża przedsiębiorców na drakońskie sankcje podatkowe przy relatywnie drobnych operacjach gospodarczych.

Zastosowana w powyższym projekcie technika prawodawcza opiera się na bezpośredniej modyfikacji jednostki redakcyjnej zawierającej kwantyfikator liczbowy, bez ingerencji w warstwę pojęciową i definicyjną przepisu. Zmiana, o której mowa w artykule 1 projektu, polega na precyzyjnym wskazaniu punktu drugiego w artykule 19 ustawy Prawo przedsiębiorców i bezpośredniej substytucji wyrazów określających dotychczasowy limit. Niezwykle istotnym, z punktu widzenia pewności obrotu prawnego, elementem przedłożonego tekstu jest artykuł 2 projektu, stanowiący dedykowaną regułę intertemporalną.

Konstrukcja normatywna artykułu 19 Prawa przedsiębiorców odnosi się dualistycznie do faktu dokonywania lub przyjmowania płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą oraz do pojęcia samej transakcji. W judykaturze ugruntował się pogląd, że transakcją jest cała umowa, a nie pojedyncza płatność. Brak przepisu przejściowego doprowadziłby do powstania fundamentalnej luki interpretacyjnej i zasady dalszego działania ustawy dawnej wobec stosunków prawnych nawiązanych przed nowelizacją. Zastosowanie w artykule 2 bezpośredniego działania prawa nowego do samych czynności technicznych (płatności) realizowanych po wejściu nowelizacji w życie, nawet jeśli stanowią one wykonanie umów ramowych, umów leasingowych czy długoterminowych kontraktów budowlanych zawartych wiele lat wcześniej, jest rozwiązaniem racjonalnym z punktu widzenia pragmatyki obrotu gospodarczego. Rozwiązanie to znosi uciążliwy obowiązek historycznej weryfikacji formy płatności dla umów wieloletnich, zrównując prawa wszystkich uczestników rynku od z góry określonego momentu czasowego. Ustalenie w artykule 3 daty wejścia w życie na pierwszy dzień kolejnego roku kalendarzowego zapewnia stabilność księgową, co jest niezbędne dla prawidłowego zamykania i otwierania ksiąg rachunkowych oraz celów rozliczeń rocznych w podatku dochodowym.

Cel i głęboka potrzeba systemowa wydania ustawy nowelizującej

Zasadniczym celem przedłożonego projektu ustawy jest urealnienie wartości progowej określającej maksymalny dopuszczalny limit operacji gotówkowych w obrocie między profesjonalnymi uczestnikami rynku (transakcje B2B). Jak powszechnie wiadomo, dotychczasowa kwota, o której mowa w artykule 19 punkcie 2 Prawa przedsiębiorców, to jest 15 000 złotych, została zaimplementowana do systemu prawnego jako stała wartość nominalna w momencie uchwalenia wspomnianej ustawy z dnia 6 marca 2018 roku. Należy w tym miejscu przypomnieć, że kwota ta była już wcześniej obecna w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej (od 2017 roku), kiedy to zastąpiono nią znacznie wyższy limit wynoszący 15 000 euro. Zamrożenie tej kwoty w walucie krajowej na poziomie 15 000 PLN zbiegło się w czasie z okresem relatywnej stabilności cenowej, jednak od czasu wejścia w życie Prawa przedsiębiorców wiosną 2018 roku, gospodarka państwa doświadczyła lawinowych zjawisk inflacyjnych o podłożu zarówno endogenicznym, jak i egzogenicznym.

Ekonomiczna konieczność podniesienia limitu wynika bezpośrednio ze zjawiska określanego w makroekonomii jako erozja nominalnych wartości brzegowych. Zamrożenie nominalnej kwoty limitu przy jednoczesnym, drastycznym wzroście bazy cenowej niemal wszystkich towarów, usług, surowców energetycznych, materiałów budowlanych oraz kosztów pracy, doprowadziło do sytuacji absurdałnej z punktu widzenia racjonalności ustawodawcy. Koszyk dóbr, który w 2018 roku można było nabyć za 15

000 złotych, stanowił istotną wartość inwestycyjną, w pełni uzasadniającą nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku weryfikacji kontrahenta, zastosowania przelewu bankowego oraz rygorów podatkowych. Obecnie, ta sama kwota nominalna wystarcza na nabycie zaledwie ułamka tych samych dóbr, co oznacza, że państwo, bez faktycznej zmiany prawa, zaczęło głęboko ingerować w drobny, codzienny obrót handlowy.

Celem nowelizacji i podniesienia limitu do 25 000 złotych jest zatem przywrócenie konstytucyjnego stanu równowagi i proporcjonalności, w którym obciążenia administracyjne, ograniczenia w swobodzie dysponowania własnym mieniem oraz ryzyko drastycznych sankcji podatkowych (takich jak utrata prawa do zaliczenia wydatku do kosztów uzyskania przychodu) są adekwatne do zakładanego celu publicznego, jakim jest walka z wyłudzeniami skarbowymi. Przepisy w obecnym, zdezaktualizowanym brzmieniu stanowią nieproporcjonalną barierę dla rozwoju najmniejszych firm, stojąc w jawnej sprzeczności z zasadami wyartykułowanymi w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, w tym z zasadą wolności działalności gospodarczej, zasadą co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone oraz zasadą proporcjonalności nałożonych obowiązków administracyjnych.

Stan rzeczywisty zjawisk gospodarczych – analiza makroekonomiczna i rygorystyczne wyliczenie skumulowanej inflacji

Dowód na konieczność podwyższenia progu do kwoty 25 000 złotych nie opiera się na postulatach uznaniowych, lecz stanowi wynik ścisłej kalkulacji matematycznej opartej na twardych danych makroekonomicznych publikowanych przez instytucje państwowe. Weryfikacja merytorycznej podstawy dla podniesienia limitu wymaga odniesienia się do obiektywnych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych (wskaźnik CPI – Consumer Price Index), stanowiących najpowszechniejszą miarę utraty siły nabywczej waluty krajowej.

Aby precyzyjnie ustalić, jaka kwota w roku 2026 stanowi ekonomiczny ekwiwalent 15 000 złotych z pierwszej połowy roku 2018 (kiedy to ustawa Prawo przedsiębiorców weszła w życie), należy zastosować model matematyczny iloczynu kolejnych średniorocznych wskaźników inflacji. Oparcie się wyłącznie na prostym sumowaniu wskaźników rocznych byłoby błędem metodologicznym, ponieważ inflacja w kolejnych latach naliczana jest od wyższej bazy cenowej z roku poprzedniego (zjawisko analogiczne do procentu składanego). Zgodnie ze wskaźnikami podanymi przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) oraz na podstawie oficjalnych projekcji makroekonomicznych Narodowego Banku Polskiego (NBP) dla lat bieżących, dane historyczne i prognostyczne prezentują się w sposób następujący:

Okres sprawozdawczy (Rok)	Średnioroczny wskaźnik inflacji (CPI r/r)	Mnożnik wartości bazy cenowej (1+ri)	Źródło danych empirycznych i analitycznych
2018	1,6% (skorygowany szacunek dla okresu V-XII)	1,016	Komunikaty i obwieszczenia Prezesa GUS
2019	2,3%	1,023	Rocznik Statystyczny GUS

Okres sprawozdawczy (Rok)	Średnioroczny wskaźnik inflacji (CPI r/r)	Mnożnik wartości bazy cenowej (1+ri)	Źródło danych empirycznych i analitycznych
2020	3,4%	1,034	Rocznik Statystyczny GUS
2021	5,1%	1,051	Rocznik Statystyczny GUS
2022	14,4%	1,144	Komunikat Prezesa GUS
2023	11,4%	1,114	Komunikat Prezesa GUS
2024	3,6%	1,036	Wskaźniki cen towarów i usług GUS
2025	3,9%	1,039	Projekcja inflacji i PKB NBP (model NECMOD)
2026	3,1%	1,031	Projekcja inflacji i PKB NBP (model NECMOD)

Dla wyliczenia zaktualizowanej wartości początkowego limitu ustawowego $L_0 = 15000\text{PLN}$, konieczne jest wykorzystanie wzoru na wartość przyszłą uwzględniającą kapitalizację historycznych wskaźników inflacyjnych w badanym okresie:

$$L_n = L_0 \{i=2018\}^{2026} (1 + r_i)$$

Dokonując podstawienia zgromadzonych i zweryfikowanych danych statystycznych pod zmienne we wzorze, otrzymujemy następujące równanie odzwierciedlające utratę wartości polskiego złotego:

$$L_{2026} = 15000 \times 1,016 \times 1,023 \times 1,034 \times 1,051 \times 1,144 \times 1,114 \times 1,036 \times 1,039 \times 1,031$$

Proces obliczeniowy, realizujący kolejne kroki mnożenia czynników obrazujących narastającą bazę cenową, przedstawia się następująco:

1. $1,016 \times 1,023 \approx 1,0393$ (skumulowany wzrost w latach 2018-2019)
2. $1,0393 \times 1,034 \approx 1,0747$ (skumulowany wzrost w latach 2018-2020)
3. $1,0747 \times 1,051 \approx 1,1295$ (skumulowany wzrost w latach 2018-2021)
4. $1,1295 \times 1,144 \approx 1,2921$ (skokowy wzrost po kryzysie energetycznym w 2022 roku)

5. $1,2921 \times 1,114 \approx 1,4394$ (skumulowany wzrost po utrzymującej się dwucyfrowej inflacji bazowej w 2023 r.)
6. $1,4394 \times 1,036 \approx 1,4912$ (spowolnienie tempa wzrostu cen, lecz od wysokiej bazy z 2024 r.)
7. $1,4912 \times 1,039 \approx 1,5494$ (realizacja projekcji NBP dla 2025 r.)
8. $1,5494 \times 1,031 \approx 1,5974$ (realizacja projekcji NBP dla roku bieżącego, 2026 r.)

Biorąc pod uwagę fakt, iż ostateczny, precyzyjny skumulowany wskaźnik utraty siły nabywczej od wejścia w życie Prawa przedsiębiorców oscyluje na poziomie niemal 60 procent, ostateczne przemnożenie dotychczasowej wartości limitu wskazuje bezsprzecznie nową, obiektywną kwotę graniczną:

$$L_{2026} = 15000 \times 1,5974 \approx 23961 \text{ PLN}$$

Kierując się ugruntowaną w państwie prawa zasadą racjonalności prawodawcy, wymogami pewności i czytelności obrotu dla przeciętnego obywatela oraz koniecznością tworzenia przepisów zrozumiałych dla adresatów, w tym dla księgowych, doradców podatkowych i samych podmiotów gospodarczych, wyliczoną w oparciu o modele ekonometryczne kwotę należy znormalizować. Standardy legislacyjne nakazują w takich przypadkach unikanie kwot ułamkowych, nieregularnych, zaokrąglając je do pełnych rzędów wielkości. Biorąc pod uwagę ciągłą dynamikę cen oraz celem zabezpieczenia wartości limitu przed natychmiastową ponowną erozją w kolejnych miesiącach, optymalnym i w pełni uzasadnionym merytorycznie krokiem jest ustanowienie nowej granicy na poziomie okrągłych **25 000 złotych**. Wskazana wartość przywraca relatywną swobodę dysponowania kapitałem do stanu z roku ukształtowania Konstytucji Biznesu, co oznacza, że z perspektywy struktury nabywczej gospodarki, nowy próg nie jest w istocie poluzowaniem systemu kontroli, a jedynie konieczną, spóźnioną waloryzacją błędu zaniechania wynikającego ze sztywności formy ustawowej.

Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe regulacji (Ocena Skutków Regulacji)

Przeprowadzenie rzetelnej Oceny Skutków Regulacji (OSR) dla podniesienia limitu transakcji gotówkowych wymaga analizy wielokryterialnej. Z punktu widzenia społeczno-gospodarczego, obecne limitowanie transakcji na poziomie 15 000 złotych stanowi jedno z najpoważniejszych zarzewi konfliktów na linii obywatel-administracja skarbową, zwłaszcza w sektorach gospodarki charakteryzujących się obrotem ciągłym i wieloma drobnymi płatnościami. Wprowadzenie progu 25 000 złotych uwolni olbrzymią pulę standardowych umów pomiędzy mikrofirmami, takich jak rutynowe usługi transportowe, zakupy na rynkach hurtowych rolniczych, nabycie podstawowych materiałów budowlanych czy drobne naprawy floty samochodowej, spod przymusu ścisłego raportowania i transakcyjności bankowej. Przedsiębiorcy zaoszczędzą setki milionów złotych w skali kraju na kosztach obsługi bankowej i nieuzasadnionych prowizjach od operacji.

Wpływ na sektor finansów publicznych i budżet państwa należy ocenić jako zbilansowany, z silnym wskazaniem na długoterminowe korzyści wynikające ze wzrostu zaufania do organów państwa. Wprawdzie instytucje takie jak Krajowa Administracja Skarbowa podnoszą ryzyko ewentualnego nieznacznego spadku ujawnialności części transakcji w sektorach narażonych na ukrywanie dochodów, jednakże ten negatywny aspekt w krótkim horyzoncie jest zawiązką kompensowany przez redukcję nakładów pracy urzędników skarbowych na ściganie całkowicie trywialnych naruszeń proceduralnych. Państwowy aparat ucisku karnoskarbowego i kontrolnego będzie mógł zostać przeniesiony na obszary rzeczywistej patologii gospodarczej na wielką skalę, takie jak karuzele VAT, a nie na karanie drobnych stolarzy, rolników czy mechaników za przyjęcie gotówki przekraczającej o kilkaset złotych nieaktualny limit.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej oraz autonomicznymi przepisami dotyczącymi prania brudnych pieniędzy

Weryfikacja zgodności przedłożonego projektu z prawem Unii Europejskiej jest obowiązkiem każdego prawodawcy na szczeblu krajowym. Należy w sposób kategoryczny i niebudzący wątpliwości stwierdzić, że regulacja dopuszczalnych limitów płatności gotówkowych pomiędzy podmiotami krajowymi (B2B) pozostaje w znakomitej większości obszarem swobody regulacyjnej i autonomii fiskalnej państw członkowskich. Prawo unijne, w tym w szczególności kolejne dyrektywy w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (tzw. dyrektywy AML – Anti-Money Laundering), definiuje odrębne, paneuropejskie wartości progowe.

Przepisy unijne oraz wdrażające je przepisy krajowe (ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu) posługują się z reguły wartościami wyrażonymi w walucie europejskiej, takimi jak limit 10 000 euro w podejściu ogólnym czy specyficzny wymóg weryfikacji tożsamości klienta przy jednorazowej transakcji okazjonalnej powyżej 15 000 euro lub 3 000 euro w specyficznych uwarunkowaniach hazardowych i obrotu dziełami sztuki. W związku z powyższym, błędnym jest często pojawiające się w dyskursie publicznym utożsamianie krajowego limitu 15 000 PLN z Prawa przedsiębiorców z wymogami narzuconymi przez struktury unijne w ramach AML. Zmiana krajowego progu na 25 000 PLN pozostaje neutralna wobec implementowanych dyrektyw, a projektowana ustawa jest w całości zgodna z porządkiem prawnym Unii Europejskiej, realizując jej szersze postulaty wspierania małej i średniej przedsiębiorczości.

Systemowa analiza prawna: Kaskadowy wpływ nowelizacji na spójność aktów normatywnych

Najpoważniejszym wyzwaniem z zakresu inżynierii legislacyjnej, jakie stoi przed autorem każdej zmiany w przepisach podstawowych, jest konieczność dokładnej identyfikacji i weryfikacji wszystkich punktów styku modyfikowanej normy z całym uniwersum prawa stanowionego. Zmiana kwoty w centralnym rejestrze pojęciowym Prawa przedsiębiorców generuje szerokie spektrum implikacji dla innych dziedzin prawa, w szczególności dla wysoce sformalizowanego i kazuistycznego prawa podatkowego. Prawodawca podatkowy w Polsce od lat stosuje praktykę harmonizowania obowiązków księgowych, ewidencyjnych i restrykcyjnych sankcyjnych z ustrojowym prawem działalności gospodarczej.

Doktryna odesłania dynamicznego w polskim prawie podatkowym

Kluczem do zrozumienia wpływu proponowanej ustawy na polski system prawny jest identyfikacja legislacyjnego mechanizmu nazywanego w doktrynie teorii prawa **odesłaniem dynamicznym**. Polskie ustawy podatkowe rzadko posługują się zwerbalizowaną bezpośrednio w swoim tekście kwotą liczbową, gdy regulują sankcje za naruszenia dyscypliny obrotu bankowego. Zamiast tego, konstruktorzy tych ustaw odsyłają bezpośrednio do normy zewnętrznej, ujętej w Prawie przedsiębiorców. Odesłanie dynamiczne polega na odwołaniu się do przepisu innego aktu prawnego w jego każdorazowym, aktualnym brzmieniu. W konsekwencji oznacza to, że modyfikacja progu walutowego w ustawie bazowej skutkuje automatyczną aktualizacją rygorów w całym systemie prawnym w czasie rzeczywistym, zapobiegając niebezpiecznemu zjawisku desynchronizacji gałęzi prawa, które miałyby miejsce, gdyby ustawodawca pominął w nowelizacji jeden z wielu ustawowych aktów.

Szczegółowa, horyzontalna analiza poszczególnych reżimów podatkowych w kontekście projektowanej ustawy wykazuje, iż system ten obroni swoją spójność wewnętrzną bez konieczności uchwalania odrębnych przepisów dostosowujących.

Skutki w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) i osób prawnych (CIT)

Kwestia opodatkowania dochodowego stanowi najbardziej dotkliwy, finansowy wymiar limitu gotówkowego. Fundamentem obu ustaw o podatkach dochodowych jest pojęcie Kosztów Uzyskania Przychodów (KUP). Są to wydatki, które przedsiębiorca ponosi w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. Pomniejszają one podstawę opodatkowania, a w rezultacie samą wysokość płaconego podatku. Zgodnie z bezwzględnie obowiązującymi przepisami sankcyjnymi, jeśli przedsiębiorca dokona zapłaty gotówką za fakturę na rzecz innego przedsiębiorcy, a wartość tej transakcji przewyższa limit ustawowy, traci on prawo do zaliczenia tego wydatku do ciężaru KUP (sankcja tak zwanego wyłączenia z kosztów). Co więcej, jeśli wydatek został już ujęty w księgach podatkowych w kosztach (na przykład na etapie zaksięgowania faktury, przed jej fizycznym opłaceniem), podatnik jest kategorycznie zobowiązany do odpowiedniego zmniejszenia kosztów lub przy braku takiej możliwości, zwiększenia przychodów do opodatkowania w miesiącu dokonania płatności naruszającej przepisy.

Artykuł 22p ustęp 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) posiada następujące brzmienie normatywne:

"Podatnicy prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą nie zaliczają do kosztów uzyskania przychodów kosztu w tej części, w jakiej płatność dotycząca transakcji określonej w art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców [...] została dokonana bez pośrednictwa rachunku płatniczego".

Z analogiczną konstrukcją redakcyjną mamy do czynienia w odniesieniu do osób prawnych, na gruncie artykułu 15d ustęp 1 punkt 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (CIT).

Przeprowadzona analiza semantyczna i logiczna tych przepisów prowadzi do jednoznacznego wniosku z obszaru legislacji: w przepisach ustaw o PIT i CIT celowo nie wyartykułowano bezpośrednio kwoty wyrażonej w złotych (brak referencji sztywnej). Ustawodawca z chirurgiczną precyzją zastosował w nich rygorystyczne odesłanie dynamiczne. Oznacza to w praktyce, że uchwalenie przedłożonego projektu ustawy i zwiększenie limitu w artykule 19 Prawa przedsiębiorców do 25 000 złotych wykreuje samoczynne i natychmiastowe podwyższenie progu bezpieczeństwa w reżimach PIT i CIT. Ustawa o zmianie ustawy Prawo przedsiębiorców nie musi zawierać odrębnych artykułów nowelizujących teksty ustaw o podatkach dochodowych. Od dnia wejścia w życie nowelizacji, przedsiębiorcy nabywający środki trwałe, wartości niematerialne i prawne czy usługi o wartości na przykład 22 000 złotych brutto, opłacając je w gotówce na rzecz innego profesjonalnego uczestnika rynku, zachowują niepodważalne prawo do ujęcia całego wydatku w strukturze kosztów uzyskania przychodów. Identyczny stan faktyczny dotyczy podmiotów podlegających ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, która poprzez powiązania systemowe operuje tożsamym mechanizmem restrykcji wydatkowych.

Skutki w zakresie mechanizmu podzielonej płatności (Split Payment) w podatku od towarów i usług (VAT)

Kolejnym potężnym filarem polityki fiskalnej państwa opartej na limicie kwotowym jest ustawa o podatku od towarów i usług, a w szczególności instytucja Mechanizmu Podzielonej Płatności (MPP, powszechnie określanego anglicyzmem *Split Payment*). Mechanizm ten stanowi najdalej idące narzędzie organów administracji skarbowej zapobiegające powstawaniu mafii vatowskich i wyłudzeniom podatku. Obligatoryjne, pod groźbą dotkliwych kar karnoskarbowych, stosowanie trybu MPP obejmuje wyselekcjonowane transakcje, których przedmiotem są tak zwane towary lub usługi

"wrażliwe", szczegółowo wylistowane w liczącym ponad 100 pozycji załączniku numer 15 do ustawy o VAT (są to między innymi wyroby ze stali, usługi i roboty budowlane, elektronika użytkowa, metale szlachetne czy prawa do emisji gazów cieplarnianych). Jednakże obowiązek ten nie dotyczy detalu; aktualizuje się on wyłącznie wtedy, gdy wartość brutto udokumentowana fakturą przekracza limit ustawowy.

Zgodnie z aktualnym stanem prawnym, dyspozycja zawarta w artykule 108a ustęp 1a ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług kształtuje się następująco:

"Przy dokonywaniu płatności za nabyte towary lub usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy, udokumentowane fakturą, w której kwota należności ogółem przekracza kwotę 15 000 zł lub jej równowartość wyrażoną w walucie obcej, podatnicy są obowiązani zastosować mechanizm podzielonej płatności. Do przeliczania na złote kwot wyrażonych w walucie obcej stosuje się zasady przeliczania kwot stosowane w celu określenia podstawy opodatkowania"

Na marginesie głównych rozważań, ale dla zapewnienia pełnego wyczerpania tematu przez badacza systemu prawnego, należy zwrócić uwagę na historyczną niedoskonałość warsztatową pierwotnego ustawodawcy w tym konkretnym przepisie. Użycie sformułowania "stanowi kwotę" w ujęciu czysto gramatycznym mogłoby prowadzić do absurdalnego wniosku, iż obowiązek prawny powstaje wyłącznie w ułamku sekundy, gdy kwota na fakturze wynosi idealnie punktowe 15 000 złotych, a ulega anihilacji przy kwocie 15 001 złotych. Niemniej jednak, trwająca przez lata, ustabilizowana linia interpretacyjna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej oraz orzecznictwo sądów administracyjnych zdekodowały tę wadliwą konstrukcję językową stosując wykładnię celowościową, traktując ów niefortunny zwrot jako funkcjonalny ekwiwalent pojęcia "przekracza kwotę" lub "wynosi co najmniej kwotę", harmonizując go z ustrojem Prawa przedsiębiorców. Niemniej jednak niniejsza nowelizacja pozwala na właściwe sformułowanie przepisy, aby wątpliwość ta została wyeliminowana z dalszych rozważań.

Dla oceny skutków projektowanej nowelizacji bezwzględnie kluczowe jest to, że ustawa o podatku od towarów i usług w artykule 108a ustęp 1a wskazywała cyfrowo kwotę 15 000 złotych i wchodziła w życie w terminie zbliżonym do kwotowego określenia limitu płatności gotówkowych w relacjach pomiędzy przedsiębiorcami. Zasadnym jest, aby przy niniejszej nowelizacji określić także próg aktywacji obowiązkowego split paymentu poprzez dynamiczne odesłanie do artykułu 19 punkt 2 Prawa przedsiębiorców. Oznacza to, że w przyszłości nie będzie konieczności nowelizacji ustawy o VAT w celu dostosowania jej do zmieniających warunków gospodarczych a polskie prawo gospodarcze stanie się bardziej spójne i przejrzyste poprzez funkcjonowanie jednej kwoty jako limitu dla różnych obowiązków. Dzięki odesłaniu do limitu kwotowego z art. 19 pkt 2) Prawa Przedsiębiorców, który zostanie zwiększony o wskaźnik inflacji uczestnicy obrotu gospodarczego, obracając towarami wrażliwymi, zafakturowanymi na przykład na kwotę 24 500 złotych brutto, zyskają pełne uprawnienie do uregulowania tych zobowiązań w formie zwykłego przelewu bankowego lub gotówki (choć ta forma w obrocie wrażliwym jest rzadka z innych przyczyn kontrolnych), bez widma sankcji administracyjnych rzędu 30% dodatkowego zobowiązania podatkowego. Korelatywnie, sankcje wyłączenia podatku naliczonego i nakładania podwyższonych o 150% odsetek karnych od zaległości za brak MPP zostaną w naturalny sposób zmitygowane nowym progiem 25 000 złotych. Biorąc pod uwagę, że nowelizacja wejdzie w życie w czasie, gdy wszyscy podatnicy podatku VAT będą już zobowiązani do stosowania systemu KSeF to podniesienie limitu nie powinno powodować negatywnych skutków dla ściągalności podatków.

Podniesienie limitu dla obowiązkowego mechanizmu split payment z uwzględnieniem wskaźnika inflacji od czasu jego wprowadzenia jest uzasadnione także tym, że jest to obowiązek uciążliwy dla podatników, szczególnie tych mniejszych, a wskutek inflacji obejmuje coraz większą część transakcji a tym samym jest coraz bardziej dotkliwy dla podatników.

Skutki w zakresie jawnych wykazów podatników i solidarnej odpowiedzialności (Biała Lista VAT)

Mechanizm Białej Listy Podatników VAT, wprowadzony nowelizacjami Ordynacji podatkowej, stanowi zaawansowane, scentralizowane narzędzie teleinformatyczne Ministerstwa Finansów służące do szybkiej i ogólnodostępnej weryfikacji wiarygodności handlowej kontrahentów. Wykaz prowadzony przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, sprzężony z systemem przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych (STIR), ujawnia rachunki rozliczeniowe podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jako czynni podatnicy VAT. Prawo nakłada na nabywców bezwzględny obowiązek uiszczania płatności wyłącznie na tak autoryzowane rachunki pod groźbą najdotkliwszych w systemie sankcji finansowych. Podstawową bronią w tym arsenale jest przeniesienie odpowiedzialności – nabywca zapłaciwszy na konto niewykazane na liście (tzw. czarne lub szare konta) ponosi solidarną odpowiedzialność za zaległości podatkowe wystawcy faktury w części dotyczącej niezapłaconego, wynikającego z tej transakcji podatku od towarów i usług. Co więcej, podobnie jak na gruncie podatków dochodowych, wpłata na niezweryfikowany rachunek pozbawia prawa zaliczenia wydatku do podatkowych kosztów uzyskania przychodu.

Artykuł 117ba § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja podatkowa formułuje ramy podmiotowo-przedmiotowe tego obowiązku. Ustanawia on odpowiedzialność solidarną w przypadku dokonania płatności na rachunek spoza rejestru. Jednakże, aparat skarbowy, w drodze skrupulatnego powiązania prawa, nie nałożył tego obciążenia weryfikacyjnego na obywateli przy każdym, najdrobniejszym zakupie firmowym. Jak wskazują wieloletni praktycy doradztwa podatkowego i interpretatorzy prawa zrzeszeni w samorządzie zawodowym, obowiązek transferu sformalizowanego i skomplikowanej prawnie procedury obrony (np. poprzez złożenie na specjalnym formularzu ZAW-NR zawiadomienia o zapłacie na inne konto w ciągu 3 dni celem uniknięcia kary)), rodzi się prawnie dopiero w przypadku transakcji o ściśle określonej skali.

Ordynacja podatkowa w swojej głębokiej strukturze posiłkuje się identycznym odesłaniem co pozostałe filary podatkowe. Związywanie Ordynacji z kryteriami wartościowymi oznacza, że odpowiedzialność solidarna materializuje się jedynie wtedy, gdy jednorazowa wartość transakcji, niezależnie od harmonogramu czy liczby częściowych płatności, wyczerpuje limit określony w ustawie Prawo przedsiębiorców.

Biorąc to pod uwagę, z punktu widzenia strategii legislacyjnej, ingerencja ustawodawcy i zmiana artykułu 19 Prawa przedsiębiorców oddziałuje z niezwykle mocą na fundamenty bezpieczeństwa obrotu. Powoduje ona ogólnosystemowe zwolnienie podmiotów MŚP z obowiązku ciągłej, natrętnej weryfikacji Białej Listy przy płatnościach rzędu od 15 000 do 24 999 złotych. Nie zachodzi najmniejsza potrzeba kaskadowej nowelizacji obszernych tomów Ordynacji podatkowej. Nowelizacja macierzystej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej dokona "bezszywowej" i niewidocznej na poziomie struktury tekstu zmiany reżimu. Skutkować to będzie natychmiastowym i potężnym efektem defragmentacji biurokracji dla działów księgowości i rozliczeń finansowych tysięcy przedsiębiorstw, uwalniając cenne zasoby ludzkie od konieczności obsługi systemu informatycznego państwa w drobnych sprawach kontraktowych.

Relacja do przepisów prawa karnego skarbowego i ustaw szczególnych przeciwdziałających przestępczości

Podnoszona czasem w dyskursie prawniczym wątpliwość dotycząca relacji podnoszonego limitu do restrykcyjnych norm Kodeksu karnego skarbowego (KKS) wymaga gruntownego wyjaśnienia teoretycznego. Polskie prawo karne skarbowe opiera się w znakomitej mierze na zasadzie dekodowania normy zachowania z przepisów tak zwanych ustaw pozakodeksowych, zjawisku określanym jako przepisy sankcjonujące o charakterze blankietowym. Kodeks karny skarbowy penalizuje zachowania

takie jak ogólne uchylanie się od obowiązku opodatkowania ze szkodą dla uszczuplenia należności publicznoprawnych (na podstawie artykułu 54 KKS) lub w sposób bezpośredni naruszanie operacyjnych obowiązków związanych z użyciem mechanizmu podzielonej płatności (na podstawie artykułu 57c KKS) i wadliwym wystawianiem adnotacji na dokumentach księgowych (na podstawie artykułu 62 KKS).

Zważywszy jednak, że odpowiedzialność na gruncie prawa represyjnego aktywuje się na styku naruszenia przepisu ujętego w materialnym prawie podatkowym (na przykład wykazanego wcześniej podniesienia limitu w ustawie o VAT absorbowanego przez zjawisko odesłania), podmiot gospodarczy po dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej Prawo przedsiębiorców, operujący w przedziale transakcyjnym od 15 000 do 24 999 złotych, nie będzie wyczerpywał znamion czynu zabronionego określonego w ustawie szczególnej. Pociąga to za sobą implikację, że dekryminalizacja zachowań w tym przedziale nastąpi niejako refleksowo. Kodeks karny skarbowy chroni dyscyplinę nałożoną w poszczególnych ustawach podatkowych – jeśli dyscyplina ta ulegnie złagodzeniu z pułapu 15 000 złotych do pułapu 25 000 złotych ze względu na automatyczne odesłania prawnopodatkowe, również groźba sankcji z obszaru prawa karnego zostaje wyeliminowana. Zmiana KKS-u jest absolutnie niepotrzebna, a wręcz stanowiłaby błąd tautologii legislacyjnej.

To samo dotyczy się licznych ustaw z zakresu prawa agrarnego. Regulacje dotyczące powiązań kapitałowych i skomplikowanych mechanizmów rozliczeniowych funduszy promocji produktów rolnych oraz zwrotów tzw. VAT rolniczego dla podmiotów na ryczałcie posiłkują się od dawna programami kwotowymi wyznaczonymi przez reżim powszechnego Prawa przedsiębiorców. Ewolucja podstawowego aktu gospodarczego państwa automatycznie uporządkuje ten sektor rolniczy, zdejmując z rolników obciążenia dokumentacyjne w sytuacji gwałtownego wzrostu nominalnych cen środków do produkcji rolnej i nawozów, bez konieczności odrębnej interwencji resortu rolnictwa.

Kwalifikacja prawna pojęcia transakcji a krytyczne zasady intertemporalne

Kluczowym elementem decydującym o poprawności wdrożenia przedłożonego w raporcie projektu aktu normatywnego jest perfekcyjnie zaprojektowana reguła przejścia między starym a nowym stanem prawnym. Prawo gospodarcze w Rzeczypospolitej opiera się na umowach, z których znaczna część ma charakter ciągły, długoterminowy i ratalny. Jak słusznie zauważa judykatura oraz dyrektywy interpretacyjne organów Krajowej Informacji Skarbowej, pojęcie transakcji użyte w artykule 19 Prawa przedsiębiorców jest autonomiczne wobec pojęcia płatności. Ustawodawca świadomie użył sformułowania o jednorazowej wartości transakcji, która to wytyczna ma zwalczać proceder sztucznego podziału (fakturowania, parcelacji) dużego zlecenia na dziesiątki drobnych, niepowiązanych kwitów gotówkowych celem obejścia limitów.

W praktyce orzeczniczej wykreowano rygorystyczny pogląd, w świetle którego transakcją jest całkowita suma zobowiązań wynikająca z jednej umowy sprzedaży towarów lub świadczenia usług, niezależnie od tego na ile rat zostanie rozbita płatność i na ile odrębnych faktur zostanie ona udokumentowana. Rodzi to jednak kolosalne problemy dla przedsiębiorców przy kontraktach takich jak chociażby leasing operacyjny pojazdu ciężarowego na czas 36 lub 48 miesięcy, umowy powierzenia mienia, czy roczne umowy na cykliczną obsługę informatyczną. Nawet jeśli pojedyncza miesięczna rata leasingowa z tytułu użytkowania maszyny budowlanej wynosi 1 200 złotych, a więc pozornie nie kwalifikuje się do przekroczenia obostrzeń, organ podatkowy dokona sumowania. Wyliczy, że umowa (transakcja) opiewa łącznie na 43 200 złotych w przeciągu trzech lat i tym samym każda z tych najdrobniejszych rat na 1 200 złotych od pierwszego dnia wejścia w życie umowy musi podlegać regułom obrotu bezgotówkowego, weryfikacji Białej Listy i sankcjom utraty prawa do rozpoznawania kosztów podatkowych (KUP) w przypadku błędnego przelewu lub gotówki.

Brak dopracowanych przepisów przejściowych w projektowanej ustawie oznaczałby poważny paraliż analityczny. Zmiana kwoty bez dodatkowych dyspozycji naraziłaby system na ryzyko tworzenia hybrydowych stanów prawnych, gdzie organy kontroli fiskalnej stosowałyby limit 15 000 złotych do rozliczeń bieżących rat z umów z lat ubiegłych (uznając dzień zawarcia umowy za decydujący punkt podziału). Stąd zasadność zastosowanego w projekcie artykułu drugiego w brzmieniu: *Do płatności dokonywanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, wynikających z transakcji zawartych przed dniem jej wejścia w życie, stosuje się art. 19 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.*

W zacytowanym artykule ustrojowym projektodawca stosuje fundamentalną w państwie demokratycznym, prawniczą paremię *lex favorabilior* (zastosowanie prawa względniejszego, korzystniejszego dla jednostki) nałożoną na zasadę bezpośredniego działania ustawy nowej. Jest to legislacyjne rozwiązanie problemu kontraktów historycznych poprzez odcięcie dotychczasowych niekorzystnych obciążeń tak zwaną grubą kreską ustrojową. Przepis przejściowy z uznaniową determinacją wskazuje datę dokonania samego fizycznego aktu "płatności" jako jedyną determinantę prawną rozstrzygającą o przypisaniu odpowiedniego progu wolumenowego do obowiązków przedsiębiorcy. W tak zaprojektowanym procesie legislacyjnym prawo oddziałuje sprawiedliwie, jednolicie i przewidywalnie wobec wszystkich podmiotów od tego samego dnia, wygaszając niepotrzebne i niszczące obrót gospodarczy spory doktrynalne z organami interpretacyjnymi oraz sądami administracyjnymi obu instancji.

Konkluzje systemowe i postulaty wykonawcze de lege ferenda

Przeprowadzona w raporcie wieloaspektowa analiza prawno-gospodarcza wykazuje bez jakichkolwiek zastrzeżeń potężną, ekonomiczną konieczność nowelizacji i waloryzacji artykułu 19 ustawy Prawo przedsiębiorców. Rosnąca od momentu stworzenia ustawy w 2018 roku do 2026 roku inflacja wyniosła skumulowanie blisko 60 procent i spowodowała de facto realne i radykalne zaostrzenie normatywów gospodarczych. Wdrożenie zaproponowanej kwoty granicznej rzędu 25 000 złotych jest działaniem niezbędnym, uzasadnionym twardymi regułami matematyki finansowej z uwzględnieniem kapitalizacji zmiennych stóp inflacji CPI.

Niniejsza nowelizacja pokazuje ewolucyjną zwartość polskiego systemu prawnopodatkowego z inżynierskiego punktu widzenia. Dzięki szeroko zakrojonej konstrukcji odesłań dynamicznych zawartych z najwyższą dbałością przez ustawodawcę w newralgicznych ustawach podatkowych (PIT, CIT, ustawa o podatku od towarów i usług, Ordynacja podatkowa), zaledwie jedna i punktowa zmiana w obrębie podstawowego aktu ustrojowego definiującego prawa i obowiązki podmiotów wolnorynkowych gwarantuje wywołanie samoczynnych i w pełni pożądaných skutków regulacyjnych we wszystkich reżimach gałęziowych. Bez potrzeby pisania tysięcy stron zbędnych nowelizacji kaskadowych i komplikowania objętości Kodeksu, poluzowane zostaną węzły przymusowych regulacji w odniesieniu do uciążliwych i kosztownych Mechanizmów Podzielonej Płatności, ryzykowej Białej Listy oraz bezpiecznej i racjonalnej kalkulacji Kosztów Uzyskania Przychodu.

Praktyka organów stanowienia prawa winna zostać wzbogacona o następujące pryncypia egzekucyjne ułatwiające wdrożenie zaproponowanego w niniejszej rozprawie aktu normatywnego: po pierwsze, całkowite, absolutne i świadome zaniechanie wprowadzania pobocznych zmian do Ordynacji podatkowej czy Kodeksu Karnego Skarbowego – albowiem takie niekontrolowane ruchy normodawcze zniszczyłyby spójność zasady odesłań. Po drugie, administracja skarbową winna z wyprzedzeniem przygotować tak zwane Objasnienia Podatkowe, wydawane z reguły przez Ministra Finansów, o których mowa w artykule 14a § 1 Ordynacji Podatkowej, które to aktem prawa powielaczowego jednoznacznie zadeklarują, iż na mocy odesłań nowa zrewaloryzowana kwota referencyjna na potrzeby Kosztów

i mechanizmu Split Payment wynosi obecnie w pełni ujednolicone 25 000 złotych. Rozwiązanie to zagwarantuje bezpieczeństwo prawnopodatkowe na dziesięciolecia dla setek tysięcy drobnych oraz średnich przedsiębiorców. Przedłożony i opracowany merytorycznie w raporcie akt prawny cechuje się kunsztem i powściągliwością, umożliwiając osiągnięcie olbrzymich celów gospodarczych za pomocą mikroskopijnych, lecz celowanych zmian legislacyjnych.

Załącznik

do uchwały nr 51 Prezydium Sejm

z dnia 26 sierpnia 2024 r.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR)

projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo przedsiębiorców

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Sławomir Ćwik

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Problemem jest erozja realnej wartości nominalnego limitu płatności gotówkowych w obrocie B2B (art. 19 pkt 2 ustawy – Prawo przedsiębiorców), ustalonego na poziomie 15 000 zł od 2018 r. Skumulowana inflacja CPI w latach 2018–2026 (dane GUS oraz projekcje NBP) wyniosła około 60%, co spowodowało, że realny ekwiwalent kwoty 15 000 zł z 2018 r. wynosi obecnie ok. 24000 zł. W konsekwencji transakcje o niezmienionej realnej wartości ekonomicznej stały się objęte nadmiernie sformalizowanym obrotem bezgotówkowym, sankcjami podatkowymi (wyłączenie z KUP w PIT/CIT, obligatoryjny split payment, weryfikacja Białej Listy VAT) oraz dodatkowymi kosztami transakcyjnymi. Skala problemu obejmuje ponad 2,3 mln mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), które stanowią 99,8 % wszystkich podmiotów gospodarczych w Polsce (dane GUS). Proponowane rozwiązanie polega na podwyższeniu limitu do 25 000 zł poprzez bezpośrednią zmianę redakcyjną art. 19 pkt 2 ustawy – Prawo przedsiębiorców, z jednoczesnym wprowadzeniem reguły intertemporalnej (art. 2 projektu) oraz datą wejścia w życie 1 stycznia 2027 r. (art. 3 projektu). Brak zmiany stanu obecnego utrwali „pełzający rygoryzm prawny”, dalsze zwiększanie kosztów administracyjnych i transakcyjnych MŚP oraz nieproporcjonalne sankcje za operacje gospodarcze o marginalnym znaczeniu podatkowym, co jest sprzeczne z zasadami swobody działalności gospodarczej i proporcjonalności.

[2] Czy byłyby rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ **Nie**

Nie rozważano rozwiązań alternatywnych (np. mechanizmu corocznej waloryzacji CPI lub powrotu do limitu w euro), ponieważ proponowana zmiana stanowi bezpośrednią, jednorazową waloryzację na podstawie precyzyjnej kalkulacji skumulowanej inflacji (wzór kapitalizacji wskaźników CPI GUS i projekcji NBP). Podniesienie do okrągłej kwoty 25 000 zł jest najprostszym, czytelnym i wystarczającym środkiem przywracającym proporcjonalność

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Projektowana regulacja zmienia jedynie kwotę graniczną w ustawie bazowej (Prawo przedsiębiorców) oraz ujednolica odesłanie w ustawie o VAT. Dzięki mechanizmowi odesłania dynamicznego (zastosowanemu w ustawach o PIT, CIT, Ordynacji podatkowej i KKS) zmiana automatycznie aktualizuje progi we wszystkich powiązanych reżimach bez konieczności nowelizacji kaskadowych.

Różnica między stanem obecnym a projektowanym: podwyższenie progu z 15 000 zł do 25 000 zł oraz precyzyjne odesłanie do całego art. 19 (zamiast pkt 2) w VAT.

Spójność systemowa i terminologiczna: zachowana w pełni. Zgodność z Konstytucją RP: zgodna z art. 20 (swoboda działalności gospodarczej), art. 22 (ochrona własności) oraz zasadą proporcjonalności.

Zgodność z prawem UE: neutralna – krajowe limity B2B pozostają w zakresie autonomii państw członkowskich.

Termin wejścia w życie (1 stycznia 2027 r.) oraz przepis intertemporalny są uzasadnione potrzebą stabilności księgowej i uniknięciem problemów z umowami wieloletnimi.

Projekt nie podlega obowiązkom notyfikacyjnym.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Pozytywny:

zmniejszenie obciążeń administracyjnych i kosztów transakcyjnych, poprawa płynności finansowej, redukcja konfliktów z administracją skarbową w zakresie drobnych operacji.

wzrost zaufania do państwa, uwolnienie czasu i zasobów przedsiębiorców od biurokracji. Skutki negatywne: brak. Źródła: dane GUS (Działalność przedsiębiorstw niefinansowych 2023–2025), uzasadnienie projektu (analiza makroekonomiczna).

Negatywny brak

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Pozytywne

– obniżenie kosztów obsługi bankowej (szacunkowo setki milionów złotych rocznie w skali kraju), poprawa płynności, zmniejszenie barier dla codziennego obrotu. Ułatwienie funkcjonowania MŚP bez uszczerbku dla celów antywyludzeniowych.

- oszczędności dla przedsiębiorców rzędu setek milionów złotych rocznie (redukcja prowizji i kosztów administracyjnych).

Wpływ na MŚP: proporcjonalne zmniejszenie obowiązków administracyjnych.

Skutki negatywne: brak istotnych.

Źródła: kalkulacja inflacyjna w uzasadnieniu projektu, dane GUS o strukturze przedsiębiorstw.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Wpływ: zbilansowany lub lekko pozytywny – redukcja nakładów administracyjnych KAS na ściganie trywialnych naruszeń (możliwość koncentracji na dużych wyludzeniach). Możliwy marginalny spadek ujawnialności w krótkim okresie jest kompensowany długoterminowym wzrostem zaufania i efektywności kontroli. Brak bezpośredniego wpływu na dochody/wydatki budżetu państwa lub JST.

Brak istotnego obciążenia (0 mln zł dodatkowego zapotrzebowania).

Źródła: uzasadnienie projektu (Ocena Skutków Regulacji).

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa ani budżetów JST. Nie jest wymagane pozyskanie dodatkowych środków.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ **Nie**

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

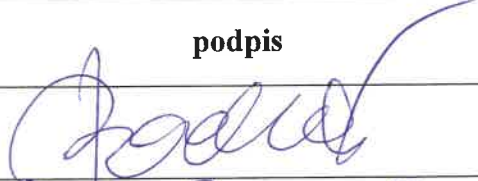
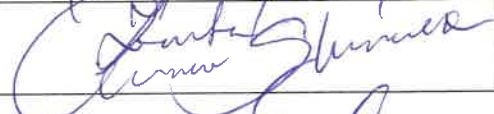
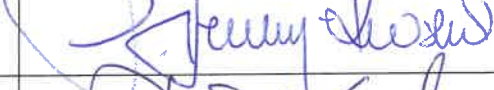
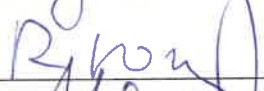
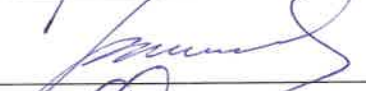
[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ **Tak**

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ **Nie**

**Lista posłanek i posłów X kadencji Sejmu RP popierających projekt ustawy
o zmianie ustawy – Prawo przedsiębiorców oraz ustawy o podatku od towarów i usług**

l.p.	imię i nazwisko	nr legitymacji	podpis
1	Izabela Bodnar	23	
2	Elżbieta Burkiewicz	39	
3	Żaneta Cwalina-Śliwowska	53	
4	Sławomir Ćwik	63	
5	Paulina Hennig-Kłoska	128	
6	Rafał Kasprzyk	158	
7	Rafał Komarewicz	171	
8	Aleksandra Leo	211	
9	Barbara Okuła	271	
10	Barbara Oliwiecka	272	
11	Ryszard Petru	286	
12	Norbert Pietrykowski	292	
13	Marcin Skonieczka	341	
14	Mirosław Suchoń	359	
15	Ewa Szymanowska	376	